

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
1 Пж 3175/19
08.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Невена Вукашиновића, председника већа, судије Иванке Спаховић и судије Јелене Јовановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „TROUBLEMAKER PRODUCTION“ ДОО Београд, ул. Ибарска бр. 13/13, кога заступа пуномоћник Тијана Николић, адвокат из Београда, против туженог АА из ..., ул. ..., кога заступа пуномоћник Гордана Стевић Дулић, адвокат из Београда, ради накнаде штете због повреде дужности избегавања сукоба интереса, вредност предмета спора 1.525.600,00 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду 32 П 6649/18 од 20.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 08.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Београду 32 П 6649/18 од 20.03.2019. године у делу става I изреке у ком је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 313.441,98 динара са законском затезном каматом од 01.09.2015. године па до исплате на име преноса користи остварених продукцијом представе „...“ у земљи и **ПРЕСУЂУЈЕ СЕ**:

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА тужбени захтев тужиоца „TROUBLEMAKER PRODUCTION“ ДОО Београд, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени АА из ... да тужиоцу плати износ од 313.441,98 динара са законском затезном каматом од 01.09.2015. године до исплате на име преноса користи остварених продукцијом представе „...“ у земљи, у року од 8 дана од дана пријема другостепене пресуде.

II ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду 32 П 6649/18 од 20.03.2019. године у делу става I изреке у ком је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 1.212.158,02 динара са законском затезном каматом од 01.09.2015. године до исплате на име преноса користи остварених продукцијом представе „...“ у земљи и иностранству.

III ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима садржано у ставу III изреке првостепене пресуде и **РЕШАВА СЕ**:

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 76.670,01 динара, у року од осам дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 32 П 6649/18 од 20.03.2019. године у ставу I одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу плати износ од 1.525.600,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2015. године па до исплате на име преноса користи остварених продукцијом представе „...“ у земљи и иностранству. У ставу II обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 366.464,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законом предвиђених разлога, посебно указујући на апсолутно битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. У жалби наводи да првостепени суд не прави разлику између повреде одредаба Закона о привредним друштвима и Закона о ауторском и сродним правима, да чињеница да је ауторско дело настало пре него што је тужени постао заступник огранка тужиоца нема везе са продукцијом тог дела, која је у конкретном случају спорна, те је погрешан закључак првостепеног суда да туженог не везују посебне дужности према друштву будући да је реч о располагању ауторским делом имајући у виду да повреда дужности избегавања сукоба интереса није ни учињена по основу располагања ауторским делом већ закључењем Уговора о копродукцији и продукцији те представе, јер је тужени био дужан да заступа тужиоца као продуцента представе, а не да сам ступа у уговорни однос са позориштем у својству копродуцента. Тужилац указује да првостепени суд не даје разлоге о битној чињеници из ког разлога су парничне странке успоставиле сарадњу и тужени именован за заступника огранка, будући да је огранак тужиоца управо и формиран да би се омогућила продукција представе туженог и да би комплетна продукција ишла преко тужиоца па је тужени прихватањем да посао продукције обави лично, односно преко своје предузетничке агенције, повредио правило о сукобу интереса као заступник огранка тужиоца, који је требало да обавља посао продуцента. Како је у првостепеној пресуди погрешно примењено материјално право тужилац предлаже да Привредни апелациони суд преиначи пресуду и усвоји тужбени захтев тужиоца за износ од 1.525.600,00 динара. Тужилац је тражио и трошкове другостепеног поступка за састав жалбе у износу од 33.000,00 динара и судске таксе по таксеној тарифи.

У одговору на жалбу тужиоца, тужени је оспорио изнете жалбене наводе и предложио да Привредни апелациони суд одбије жалбу тужиоца и потврди првостепену пресуду.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба тужиоца делимично основана, односно да је жалба тужиоца основана у погледу постојања основа тужбеног захтева, а делимично је основана у погледу одређене висине тужбеног захтева.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1-3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Првостепена пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 Закона о парничном поступку, на коју се указује жалбом тужиоца, јер су у пресуди дати разлози о битним чињеницама и исти нису у супротности са изведеним доказима.

Предмет тужбеног захтева је утврђење повреде посебних дужности према Закону о привредним друштвима, односно повреде правила о избегавању сукоба интереса из члана 69. Закона о привредним друштвима, те пренос користи коју је тужени као лице са посебним дужностима остварио из посла у ком постоји сукоб интереса.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су пословно сарађивали на тај начин што је тужени именован за заступника огранка привредног друштва тужиоца

под називом „...“ ..., са уписаном делатношћу „друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности“, са уписаним својством заступника дана године. Тужени је по договору парничних странака именован за заступника огранка ради реализације његовог пројекта, односно његове ауторске представе „...“, као и других пројеката. Тужени је био заступник наведеног огранка привредног друштва тужиоца до 15.07.2015. године, а огранак је брисан на основу решења АПР-а од 24.08.2015. године. Тужени је имао и сопствену предузетничку агенцију, основану пре него што је именован за заступника огранка привредног друштва тужиоца, решењем АПР-а од 10.04.2013. године, са пословним именом АА ПР ... „...“ ..., са претежном делатношћу „и друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности“. На основу потврде Ауторске агенције за Србију првостепени суд утврђује да је спорна представа „...“, по делу ауторке ББ, уписана као ауторско дело туженог. Тужени је преко своје предузетничке агенције дана 10.02.2015. године закључио уговор о копродукцији са ..., у својству продуцента, а предмет уговора била је пословна сарадња (копродукција) у вези са припремом и извођењем представе „...“ по делу ББ у режији АА. Сходно члану 4. Уговора уговорне стране (позориште и тужени) договорили су да приход од продатих карата од извођења представе се дели у односу 70% за продуцента, 30% за позориште, а у случају гостовања 85% за продуцента и 15% за позориште, док ће се за гостовање у иностранству сачињавати посебан анекс уговора за свако гостовање.

Према утврђењу првостепеног суда, наведени уговор потписао је сведок ВВ за ... и овде тужени као продуцент. Дана године тужени и ... закључили су Споразум о раскиду уговора о копродукцији, уз констатацију да је последња представа у заједничкој организацији туженог и ... одржана године, те да више не постоји заједнички интерес за одржавање уговора на снази, услед чега се исти споразумно раскида. Премијера спорне представе „...“ одржана је године. Економско-финансијским вештачењем извршеним у току поступка утврђена је корист, односно добит коју је тужени остварио од извођења представе „...“ у земљи и иностранству од закључења уговора са ... (.... године) до ... године, када је престала сарадња између туженог и ..., односно када је одржана последња представа у њиховој заједничкој организацији, па је тако утврђено да је тужени од извођења представе у земљи остварио добит у износу од 350.215,44 динара, док се добит од извођења представе „...“ у иностранству није могла утврдити јер о наведеном тужени не располаже никаквим подацима. По предлогу тужиоца, вештак је сачинио допунски налаз, у ком је утврђивао висину добити туженог остварену од извођења представе „...“ у земљи и иностранству закључно са датумом 25.10.2016. године, па је утврђено да је до тог датума тужени остварио корист од извођења представе „...“ у земљи у износу од 722.024,36 динара. У допунском налазу (и изјашњењу са корекцијом мишљења) вештак је урачунао и расход туженог у износу од 36.773,46 динара на име дизајнерских услуга за представу „...“, неспорно исплаћеног од стране туженог дана 14.02.2015. године, а који расход није био урачунат приликом утврђивања добити у првом (основном) налазу вештака.

У току поступка међу парничним странкама било је спорно да ли је постојао договор тужиоца и туженог да тужилац буде продуцент спорне представе, односно да ли је то био разлог успостављања сарадње тужиоца и туженог и постављања туженог за заступника огранка „...“, преко ког је требало да се изврши продукција, или је пак тужени био слободан да наведену представу, као своје ауторско дело, продуцира лично, односно преко своје предузетничке агенције, а за време док је био заступник огранка тужиоца.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је погрешно применио материјално право, погрешно применивши одредбе Закона о ауторском и сродним правима уместо релевантних одредаба Закона о привредним друштвима. Одлучујући о постављеном тужбеном захтеву тужиоца, да се утврди да је тужени повредио дужност

избегавања сукоба интереса у складу са одредбом члана 69. Закона о привредним друштвима, првостепени суд налази да је тужбени захтев тужиоца неоснован и да не постоји наведена повреда јер је тужени, као аутор спорне представе „...“, био слободан да истом располаже као својим ауторским делом, које је настало пре него што је тужени именован на функцију заступника огранка тужиоца. На основу изнетог првостепени суд закључује да тужени није користио информације до којих је дошао у својству законског заступника друштва, нити је користио имовину друштва приликом продукције представе, већ је уговорио копродукцију извођења сопственог ауторског дела, у чему није имао никакво ограничење.

Основано се у жалби тужиоца истиче да се у конкретном случају не ради о повреди ауторских права већ о повреди посебних дужности предвиђених Законом о привредним друштвима за таксативно набројана лица, у које спада и заступник друштва (огранка), односно у конкретном случају о повреди дужности избегавања сукоба интереса. Сходно наведеном, првостепени суд је погрешно применио материјално право јер није применио релевантну одредбу члана 69. Закона о привредним друштвима, важећег у време закључења спорног уговора о копродукцији, у којој је у ставу 1. тачка 4. наведено да лица из члана 61. овог закона (међу којима је и заступник друштва) не могу да у свом интересу или у интересу са њима повезаних лица користе могућности за закључење послова који се укажу друштву. У ставу 2. истог члана предвиђено је да дужност избегавања сукоба интереса постоји независно од тога да ли је друштво било у могућности да искористи имовину, информације или закључи послове из става 1. овог члана. Дакле, не дирајући у ауторска права туженог поводом спорне представе, тужени је закључењем уговора о копродукцији са ... преко своје предузетничке агенције, у време док је био заступник огранка тужиоца, повредио дужност избегавања сукоба интереса искоришћавањем могућности за закључење посла који се указао друштву и то без обзира да ли је друштво било у могућности да закључи тај посао. У том делу првостепени суд је из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда. Наиме, првостепени суд на основу утврђених чињеница изводи закључак да тужени није био у обавези да продукцију представе, свог ауторског дела, обави преко огранка тужиоца, односно да није постојао такав договор тужиоца и туженог, те да је тужени био слободан у располагању својим ауторским делом, па и у погледу закључења спорног уговора о копродукцији са

Пре свега, треба правити разлику између аутора и продуцента представе, као различитих појмова, па тако чињеница да је тужени аутор наведене представе није нужно значила да је он и продуцент исте. На основу исказа тужиоца и туженог као парничних странака, те на основу исказа сведока ВВ, директора ... у време закључења спорног уговора о копродукцији, првостепени суд утврђује да је састанак са сведоком ВВ, тадашњим директором ..., а ради извођења представе „...“, договорен управо преко законских заступника тужиоца (тадашњег заступника ГГ), да је постојао договор са тужиоцем „да све иде преко тужиоца“, али да је туженом сведок ВВ рекао да не жели да потпише уговор са тужиоцем, односно ГГ, те му је понудио да уговор о копродукцији представе потпише лично са њим, туженим, што је тужени прихватио. Наведени део исказа туженог потврђује и сведок ВВ, који наводи да не спори да је рекао туженом како никада неће закључити уговор са ГГ, нити са било којом фирмом која има веза са њим. На основу тако утврђених чињеница првостепени суд изводи неправилан закључак да тужени није био у обавези да уговор о продукцији представе са ... закључи у својству заступника огранка „...“ тужиоца већ да је био слободан да то учини у свом предузетничком својству. Насупрот наведеном, из утврђених чињеница произлази да је тужени и именован за заступника огранка тужиоца ради реализације његове представе, да је управо тужилац организовао састанак са директором ... и да је на састанку помињано

друштво тужиоца као уговорна страна за спорни уговор о копродукцији, што је директор позоришта одбио.

У прилог закључку да је постојао договор тужиоца и туженог да огранак тужиоца „...“, чији је тужени био заступник, продуцира наведену представу туженог произлази и из других изведених доказа, првенствено из исказа сведока ГГ, у то време законског заступника тужиоца, који је навео да се са туженим договорио да заједнички раде представу „...“, а што потврђује и тужени у свом исказу у ком наводи да је огранак „...“ направљен „да би се њему помогло“, те да не спори снимак на ... у године у ком је навео да ће продукцију представе радити фирма тужиоца (огранак „...“), али да се то није десило јер је он уговор о копродукцији закључио преко своје предузетничке фирме из разлога што директор ... није желео да закључи уговор са ГГ, тадашњим законским заступником тужиоца. Такође, у прилог истом закључку говоре и мејлови које је тужени упућивао тадашњем законском заступнику тужиоца, у којима тужени помиње огранак „...“ као продуцента представе, захтева податке о огранку како би отишао у Агенцију за ауторска права да заштити текст и добије права на извођење, те у једном од мејлова тадашњи заступник тужиоца ГГ прослеђује туженом предлог уговора о копродукцији са Из свега наведеног, а првенствено из утврђене чињенице да је продукцију представе по договору парничних странака требало да ради огранак „...“, али да је директор ... одбио да потпише уговор са тужиоцем и понудио закључење тог уговора овде туженом, који је у то време био заступник огранка тужиоца, недвосмислено произлази да је тужени таквим својим поступањем повредио дужност избегавања сукоба интереса у смислу одредбе члана 69. став 1. тачка 4. Закона о привредним друштвима, искоришћавањем могућности за закључење посла који се указао друштву. С тим у вези, није од утицаја да ли је тужилац, односно огранак „...“, био у могућности да закључи наведени посао са ..., имајући у виду одбијање директора позоришта да уговор потпише са тужиоцем, а сходно одредби члана 69. став 2. Закона која предвиђа да дужност избегавања сукоба интереса постоји независно од тога да ли је друштво било у могућности да закључи наведени посао. Суштина повреде огледа се у томе да је тужени наведени посао требало да реализује као заступник огранка тужиоца, а да је наведени посао закључио у свом предузетничком својству, односно у свом интересу.

Одредбом члана 71. Закона о привредним друштвима прописано је да друштво може поднети тужбу против лица из члана 61. овог закона (заступника) које повреди дужност избегавања сукоба интереса из члана 69. овог закона, као и против са њим повезаног лица, којом може тражити накнаду штете и/или пренос на друштво користи коју је то лице, односно са њим повезано лице остварило као последицу те повреде дужности. У конкретном случају тужилац може претендовати на пренос користи коју је тужени остварио као последицу повреде дужности избегавања сукоба интереса само у периоду док је био заступник огранка привредног друштва тужиоца, будући да је само у том периоду тужени имао посебне дужности према друштву у смислу одредбе члана 61. Закона о привредним друштвима. Како је економско-финансијским вештачењем у току поступка утврђено да је у наведеном периоду, од закључења уговора до престанка сарадње са ..., односно до престанка заступничке функције туженог, тужени од извођења представе „...“ у земљи остварио корист у износу од 350.215,44 динара (а који износ из налаза вештака тужени није оспорио), умањено за неспоран расход туженог у износу од 36.773,46 динара (на име дизајнерских услуга, исплаћено 14.02.2015. године и узето у обзир у допунском налазу вештака), то је тужени од спорног посла остварио корист у износу од 313.441,98 динара. Наиме, у основном налазу вештака у ком је утврђивана корист, односно добит коју је тужени остварио од извођења представе није узет у обзир наведени неспорни расход туженог. У допунском налазу вештака и изјашњењу са корекцијом мишљења вештак је утврђивао добит туженог и за период након што је

тужени престао да буде заступник огранка тужиоца, а за који тужилац не може тражити пренос користи на друштво по том основу. Сходно изнетом, износ добити, односно користи коју је тужени остварио од извођења представе у земљи према основном налазу вештака у износу од 350.215,44 динара умањена је за износ неспорног расхода туженог у наведеном износу од 36.773,46 динара, па је корист на коју тужилац има право у складу са одредбом члана 71. тачка 2. Закона о привредним друштвима и чији пренос може захтевати на друштво износ од 313.441,98 динара, са законском затезном каматом од подношења тужбе. У складу са изнетим првостепена пресуда преиначена је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 394. тачка 3. и 4. Закона о парничном поступку.

Како тужилац не може претендовати на пренос користи коју је тужени остварио из наведеног посла за период након што је тужени престао да буде заступник огранка тужиоца првостепена пресуда је у преосталом делу потврђена за одбијање тужбеног захтева тужиоца преко досуђеног износа од 313.441,98 динара. Наиме, сходно одредби члана 61. Закона о привредним друштвима лица која имају посебне дужности према друштву имају те дужности за време док имају то одређено својство у друштву, па се сходно томе и корист коју то лице оствари као последицу повреде наведених посебних дужности може потраживати само за наведени период. У супротном, тужилац би имао право на будућу ренту у неодређеном трајању за све време извођења спорне представе у продукцији туженог, што је супротно циљу и смислу наведених одредби Закона о привредним друштвима, које санкционишу поступање лица која имају посебне дужности према друштву за време док имају те посебне дужности према друштву.

На основу изнетог одлучено је као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 390. Закона о парничном поступку.

Како је према преиначеној пресуди тужилац успео у спору са 20,54%, а тужени са 79,46%, то је преиначена и одлука о трошковима поступка сходно одредби чл. 165 ст. 2, у вези одредбе чл. 153 ст. 2 Закона о парничном поступку. Укупне трошкове тужиоца чине трошак за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, за таксу на тужбу у износу од 69.856,00 динара, за састав четири поднеска у износу од 66.800,00 динара (4 x 16.500,00), за заступање на пет одржаних рочишта у износу од 90.000,00 динара (5 x 18.000,00), за приступ на три одложена рочишта у износу од 29.250,00 динара (3 x 9.750,00), за вештачење у износу од 70.000,00 динара, таксу на првостепену пресуду којом је први пут пресуђено у износу од 69.856,00 динара, за састав жалбе на ту пресуду у износу од 33.000,00 динара, за таксу на жалбу у износу од 69.856,00 динара, за заступање на једном одржаном рочишту у поновљеном поступку у износу од 18.000,00 динара, за таксу на првостепену пресуду којом је други пут пресуђено у износу од 69.856,00 динара, за састав жалбе на ту пресуду у износу од 33.000,00 динара, за таксу на жалбу и таксу на другостепену пресуду у износу од 139.712,00 динара (2 x 69.856,00), све у укупном износу од 775.686,00 динара. Како је тужилац успео у спору са 20,54 % то укупни трошкови тужиоца износе 159.325,9 динара. Укупне трошкове туженог чине трошак састава осам образложених поднесака у износу од 132.000,00 динара (6 x 16.600,00), за заступање на шест одржаних рочишта у износу од 108.000,00 динара (6 x 18.000,00), за приступ на четири одложена рочишта у износу од 39.000,00 динара, за заступање на једном одржаном рочишту у поновљеном поступку у износу од 18.000,00 динара, све у укупном износу од 297.000,00 динара. како је тужени успео у спору са 79,46% то укупни трошкови туженог износе 235.996,00 динара. Туженом нису признати трошкови састава одговора на жалбе тужиоца, изјављене против пресуда, јер наведе парничне радње нису нужне сходно одредби чл. 380 Закона о парничном поступку. Из истог разлога туженом није признат ни трошак такси на одговоре на жалбе. У складу са постигнутим успехом у спору, применом одредбе чл. 153 ст. 2 Закона о парничном поступку, у вези одредбе чл.

163 ст. 1 Закона о парничном поступку, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 76.670,01 динара.

На основу изнетог одлучено је као у ставу III изреке, применом одредбе чл. 401 тач. 3 Закона о парничном поступку, у вези одредбе чл. 165 ст. 2 Закона о парничном поступку.

ИС/ИП/СС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Невен Вукашиновић,с.р.

За тачност отправка